

OBSAH

Úvod	7
------------	---

I. Umělecké řemeslo v rámci pravěkého vývoje (Řemeslo a umělecké řemeslo. Přirozená rozrůzněnost lidstva a počátky specializace práce. Předpoklady a rozvoj řemeslné činnosti. Dobový pojem krásna a hodnota nálezů po stránce řemeslné. Souvislý vývoj uměleckého řemesla od třetího tisíciletí před Kr. První stěhování národů a vzrůst obchodu na konci 3. tisíciletí. Kovotepectví a slevačství, hledání výzdobných technik. Doba halštatská; pronikání uměleckých technik do střední Evropy a zrychlování vývoje. Stoupající vliv jihu. Obdivuhodná technická vyspělost Keltů a přínosy doby laténské. Nejstarší městská civilizace v Čechách a na Moravě v době kolem nar. Kr. Germáni a Římané ve střední Evropě. Období věcného a barvitého stylu. Úloha Gótů v uměleckém řemesle. Zvěrná ornamentika a pletivová výzdoba. Byzantské dílny a nový vliv východu. České země na počátku středověku.) 9

II. Zpracování kovů (Měď, cín, bronz a jejich vlastnosti; směšování kovů. Domněnky o původu kovové „industrie“. Kovolitectví a účelná příprava slitin; různé způsoby odlévání. Mistrná díla kovolitecká v Čechách již v nejstarší době bronzové. Kovotepectví. Pravěká výroba plechu a drátu; spojování a sváření kovů. Šarnýr a šroub. Výzdoba povrchu. Mosaz, slitina mědi s olovem a potin. Olovo, klejt a minium. Zinek a nikl. Zpracování železa.) 28

III. Pravěké zlatnictví a klenotnictví (Zlato a jeho vlastnosti. Naleziště zlata a pracovní postup. Úloha stříbra. Elektron, potin. Ryzost drahých kovů a její zjišťování; jakost zlata v českém pravěku. Směšování zlata. Zlacení a stříbření. Zlato a stříbro v českém pravěku. Zlaté poklady a největší střediska zlatnického řemesla v Evropě.) 44

IV. Granulace a filigrán (Rozdíl mezi obojím; dvorské umění granuláční a lidovější práce filigránní. Počátky granulace, její vrchol v dílnách etruských; ovlivňování střední Evropy. Pozdější úpadek granulace a marný boj s filigránem. Druhy filigránu a vývoj techniky. Granulace a filigrán v českých nálezech.) 64

- V. Povrchová výzdoba užitkových kovů kovem ušlechtlejším** (Plátování a jeho druhy. Tausie, její počátky a rozvoj od doby halštatské. České nálezy.) 76
- VI. Inkrustace a užití drahokamů Jiné výzdobné látky** (Podstata intarzie. Inkrustace keramiky a kovu. Jantar. Drahokamy a vykládání sklem. Gemy, intaglie a kameje. Drahokamová inkrustace a doba jejího největšího rozkvětu. Kost, slonovina, gagat, lignit.) 84
- VII. Prolamování kovových ploch a vrubořez** (Prolamování po technické stránce; počátky, rychlý rozvoj v době halštatsko-laténské a pozdější. Vrubořez a klínový řez.) 92
- VIII. Niello** (Podstata niella a pracovní postup. Původ niella; antika, doba římských provincií a stěhování národů. České nálezy. Středověké niello.) 98
- IX. Pravěké a raně historické emailérství** (Email a jeho druhy. Keltský email jamkový a jeho předchůdce korál. České emaily z doby před Kr. Příhrádkový email a emaily v drátěné obrubě. Byzantské emaily a jiná střediska z rané doby historické.) 103
- X. Počátky sklářství** (Dnešní sklo a sklo v pravěku. Výroba a druhy skla. Sklo tvárněné volnou rukou, lisované, foukané a vrstvené. Výzdoba skla. Sklo mozaikové a millefiorové. Rytí a broušení skla, zdobení povrchu vláknou. Vasa diatreta. První sklo v Čechách již na počátku doby bronzové. Výroba skla v Egyptě. Přelom v době laténské a zavádění výroby skla na půdě evropské. Sklářny provinciálně římské a černo-
mořské. Sklo v Čechách na počátku doby historické.) 114
- XI. Dodatek** (V textu uvedení starověcí a středověcí spisovatelé. Chronologická tabulka.) 125
- Doslov k druhému vydání** 128
- Obrazová příloha** 131